

Even uw aandacht...

*Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.
Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het
mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.
Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige
toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van
boekjes voor opvoering beslist.*

Veel leesplezier!

60 ? JA ! EN DAN ?

Een hedendaagse tragikomedie

1980
door

Alex van Haecke

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen

2011

Nr.3053

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste VIJF tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aanvraagkaart die, degelijk ingevuld, minstens vier weken de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. moet worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

Stichting Bredero Auteursrechtenbureau
Valeriaanstraat 13
1562 RP Krommenie

BELANGRIJKE OPMERKING !

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk *60? JA! EN DAN?* op te voeren moet de naam van auteur *ALEX VAN HAECKE* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen. De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

Wettelijk depot D/2010/220/029
ISBN 978-90-385-11221

© 2010 Toneelfonds J. Janssens/Alex van Haecke
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Toneelfonds J. Janssens – Te Boelaerlei 107 – 2140 Bght Antwerpen
Tel 03 366 44 00 . Fax 03 366 45 01 . info@toneelfonds.be

PERSONAGES

(3 dames – 2 heren)

HUBERT, 60, weduwnaar, gepensioneerde leraar Nederlands

NELE, 25-30, zijn dochter, uitbaatster horecazaken

DOROTHY, 50-55, vrijgezel, onderwijscollega van Hubert

CHRISTA, 40-45, zijn overleden vrouw

TOINE, 55-60, vriend van Hubert, bon-vivant

DECOR

Het wooninterieur van een appartement met jardin de open gang naar de voordeur en cour die naar de andere kamers en de traditionele bemeubeling waaronder ook een bureau met een computer. Verder een eethoek met een ronde tafel en twee stoelen in het open keukengedeelte (kitchenette).

FLASHBACKTAFERELEN

Er komen flashbacktaferelen in het stuk voor. Die spelen zich af in “een flashbackbelichting”. Die taferelen zijn in feite verhalen die verteld worden door een personage aan een ander personage waardoor ook dat personage in apart licht aan het tafereel deelneemt. Wanneer de verteller met het andere personage over het tafereel praat, freeze degenen die in het flashbacktafereel staan.

TAAL

De rollen van Hubert en Toine worden in een dialect gespeeld. Die van Dorothy in het “dagelijkse” AN en die van Nele en Christa in een “gekuist” dialect.

EERSTE BEDRIJF

Scène 1

(Er speelt muziek (radio). Hubert, in pyjamabroek, zonder bijhorend pyjamajasje en loshangende kamerjas, is in de kitchenette bezig met koffiezetten. Dat verloopt allemaal nogal onhandig. Hij morst koffie, hij opent bijv. een keukenkast die boven het aanrecht hangt en er valt een en ander uit. Daar raakt hij van geïrriteerd. Op het aanrecht ligt er ook een aantal huishoudapparaten in de weg. Door zijn onhandigheid vallen er een paar op de grond of wat dan ook. Over dat alles begint Hubert te morren.)

HUBERT : Ik zou al die rommel beter ergens in een kast steken. Maar in welke kast? Al mijn kasten zitten proppensvol met vanalles en nog wat. Feitelijk heb ik kasten te weinig. *(Tegen de muur in de fond begint een fel licht te knipperen. Hubert ziet dat niet.)* Waar Christa die rommel vroeger allemaal stak weet ik ook niet. Ik heb nochtans al mijn kasten mee verhuisd en toch heb ik te weinig plaats en daarbij, wat ben ik daar nu allemaal mee, met die bazaar. Een radio tot daar aan toe, maar een waterkoker, een fruitpers, een mixer. Neem nu die eierkoker, als ge niet oppast hebt ge een ei waar ge iemand de kop kunt mee inkloppen. En die microgolf betrouw ik voor geen haar en daarbij, ik heb al een oven. Man, man, man... Christa kon daar vroeger allemaal mee overweg, maar aan mij is al dat speelgoed niet besteed. *(Klopt op de broodmachine.)* En dit is helemaal de max. Wie bakt er vandaag de dag nog zijn eigen brood? *(Hij ziet het licht.)* Wat nu? Gaat dat alarm nu af? *(Hij haast zich naar de salontafel, neemt een mandje waarin een heleboel afstandsbedieningen liggen. Bekijkt er een paar. Tegelijkertijd.)* Hoe kan dat nu? Heb ik dat alarm gisteravond opgezet? Ik herinner mij dat niet, maar dat zal dan wel zeker. *(Realiseert zich dan de situatie, zet het mandje terug op de salontafel.)* Verdomme! Er wil iemand inbreken! *(Wordt bang, loopt rond.)* Wat nu? *(Denkt even na.)* De politie bellen! *(Gaat naar de draadloze telefoon, neemt die vast, maar laat hem los en*

die valt.) Nee! Dat is niet nodig, want als hier het alarm afgaat, gaat dat bij de politie ook af. En daarbij, als die gangsters mij horen telefoneren, schieten ze misschien de deur aan flarden en... daarna mij! (*Wil naar de gang cour.*) Mij gaan verstoppen heeft ook geen zin. (*Staat stokstijf stil te denken. Bang.*) Dat mij dat nu weer moet overkomen. Het is mijn dag weer niet, hé! Ze weten mij weer wonen, zenne!

NELE : (*Off.*) Pake! Zijt ge daar?

HUBERT : (*Reageert opgelucht.*) Ooo... Wat een chance! (*Gaat gang jardin in.*) Gij zijt het Nele! Amaai... was me dat schrikken.

NELE : (*Off.*) Ja? Waarvoor?

HUBERT : Het alarm gaat hier af.

NELE : (*Off.*) Alarm?

HUBERT : (*Komt terug binnen. Neemt opnieuw het mandje met de afstandsbedieningen.*) Ja, het alarm.

NELE : (*Off.*) Wat voor alarm?

HUBERT : Dat van de deur.

NELE : (*Off.*) Een alarm van de deur?

HUBERT : Ja, dat zit zo. Dat moederke dat hier voor mij woonde had, nadat er hier voor de derde keer was ingebroken, een heel speciaal deur laten placceren. Dat heeft haar stukken van mensen gekost. Helemaal in van dat gewapend staal met van die cylinders die in en uit de muur...

NELE : (*Off.*) Ja, pake, dat weet ik allemaal al.

HUBERT : Ja... jaja... natuurlijk, ja...

NELE : (*Off.*) Alleen dat van dat alarm wist ik niet. Dat hebt ge me er niet bij verteld. Ik wou de deur met de sleutel opendoen...

HUBERT : En daarom ging het alarm af. Ge moet als ge deur met de sleutel wilt opendoen en als ge het alarm hebt opgezet het alarm voor dat ge de sleutel in het sleutelgat steekt afzetten.

NELE : (*Off.*) Ja, zeg, dat wist ik niet, hé pake. Maar doe de deur nu maar open, kom.

HUBERT : Ja... maar... heu... Ik kan de deur niet opendoen, want... ze is op slot. (*Hij begint naar iets te zoeken.*)

NELE : (*Off.*) Ja, dat weet ik intussen wel. Kom vooruit, pak de sleutel en doe ze open.

HUBERT : Dat gaat niet.

NELE : *(Off.)* Hoe “dat gaat niet”?

HUBERT : Ik heb de deur gisterenavond op slot gedaan met de code en... *(Meer bij zichzelf.)* ... blijkbaar ook het alarmsysteem aangezet.

NELE : *(Off.)* Code? Welke code?

HUBERT : Die van de deur.

NELE : *(Off.)* Een code van de deur?

HUBERT : Ja, dat is allemaal in die speciaal gewapende deur inbegrepen, een code en een alarmsysteem. En daar hebt ge dan nog een paar keuzemogelijkheden in. Een deur met een code en een alarmsysteem dat hier afgaat, een deur met een code en een alarmsysteem dat hier en bij de syndic beneden afgaat en een deur met een code en een alarmsysteem dat hier, bij de syndic en bij de politie afgaat en een deur...

NELE : *(Off.)* Pake! Alstublieft! Tikt die code in, laat ons binnen en dan kunt ge seffens uw uitleg verder doen.

HUBERT : Jaja, maar zo simpel is dat niet, zenne.

NELE : *(Off.)* Hoe “zo simpel is dat niet”? Zijt ge de code vergeten of wat?

HUBERT : Nee... allé, ja... ik wil zeggen... Ik heb die op een papierke geschreven... *(Begint in een stapel papperassen te zoeken.)* ... maar ik heb dat papierke ergens weggelegd.... *(Tegen zichzelf.)* ... maar ik weet niet meer waar.

NELE : *(Off.)* Pake, we staan hier wel met ons handen vol met vanalles en nog wat, hé!

HUBERT : Jaja! Wacht wat! *(Vindt het papiertje in de papiermand naast zijn bureau.)* Ik heb het! *(Gaat naar de salontafel en begint in het mandje met de afstandsbedieningen te zoeken. Realiseert zich dan wat Nele daarnet zei.)* Wat zegt gij nu “ons” en “we”?

NELE : *(Off.)* Ja, Dorothy is er ook bij.

HUBERT : *(Schrikt daar wat van.)* Dorothy? *(Begint dan een en ander op te ruimen en op orde te zetten/leggen.)*

NELE : *(Off.)* Ja, Dorothy, ja!

HUBERT : Jamaar, hela, mijn kot staat hier wel te dansen, hé zeg.

DOROTHY : *(Off.)* Dat is niet erg, Hubert, dat van mij staat ook voortdurend te dansen.

HUBERT : *(In de weer.)* Ja, dat kan wel, maar toch niet gelijk als dat van mij. De

mensen zeggen rap dat hun kot staat te dansen, maar dansen en dansen is twee. Als ik zeg dat mijn kot staat te dansen, dan staat het ook te dansen. *(Hij loopt naar de kitchenette, wil daar wat beginnen opruimen, maar stopt daar vrijwel onmiddellijk mee. Tegen zichzelf.)* Ja, dat is geen avance... *(Hij gaat terug naar de salontafel en begint opnieuw met de afstandsbedieningen.)*

NELE : *(Off.)* Pake! Hoe zit het, jongen?

HUBERT : Ja... een momentje, ik ben de afstandsbediening aan het zoeken.

NELE : *(Off.)* De afstandsbediening?

HUBERT : Ja, om de deur open te doen.

NELE : *(Off.)* Een afstandsbediening om de deur open te doen?

HUBERT : Ja, dat is ook nog een optie als ge zo'n gewapende deur koopt: een afstandsbediening.

NELE : *(Off.)* Hoe?

HUBERT : Awel ja, dat menske had die optie erbij gepakt omdat ze gebrekkelijk was en niet goed meer uit de voeten kon en als ze dan in haar zetel zat of lag of aan de keukentafel zat of in haar rolstoel kon ze met die afstandsbediening de code induwen en de deur opendoen... *(Is met de kastjes bezig.)* Allé, welk van die kaskes is dat van de deur nu weer? Nog zo iets, die afstandsbedieningen! Hoe kleiner, hoe liever. En ge kunt er niet alleen niet aan uit, ge kunt er ook de ballen op aflezen. *(Hij probeert een van de kastjes. De radio begint te spelen. Hij duwt opnieuw. De radio stopt. Hij probeert een tweede. De overgordijnen gaan open.)* Man, man, man... Nog een momentje, hé schatteke! Ik moet mijn leesbril efkes pakken, want amaaai zenne zeg, die klein cijferkes en letterkes op die dingen... *(Zet het mandje opnieuw op de salontafel en kijkt rond. Tegen zichzelf.)* Maar waar heb ik mijn leesbril nu weer gelaten? In de badkamer misschien... *(Hij gaat de gang cour in. Er valt iets van glas omver. Off.)* Miljaarde! Die dure aftershave die ik van Lisette cadeau heb gekregen! Verdomme toch! Kieken dat ik ben! Hoe ga ik haar dat uitleggen? *(Loopt ergens tegen.)* Aaa! Wat staat die kist hier nu te doen? 't Is mijn dag weer niet, zenne! Ze weten mij weer wonen, zenne! *(Vindt de bril.)* O, hier... *(Komt terug in de living en zoekt verder naar het juiste kastje.)* Sorry, zenne, maar door gisterenavond nog wat te lezen in mijn bed, enfin lezen, na een half blad viel ik

al in 't slaap. Dat 'Verdriet van België' is ook gewoonweg niet te lezen. Geen wonder dat hij er nooit de Nobelprijs mee gewonnen heeft. (*Vindt uiteindelijk de afstandsbediening van de deur.*) Haha! Hier! Nog een secondje, hé, schatteke!

(*Hubert gaat naar de gang jardin. De deur gaat blijkbaar open. Hij komt terug binnen.*)

NELE : (*Nog off.*) Eindelijk!

(*Nele en Dorothy komen wat onhandig binnen. Nele draagt een doos met verschillende flessen drank op haar ene arm, een kader onder haar andere arm en in de hand daarvan heeft ze een grote, nogal zware plastieken zak met boeken. Dorothy draagt een nogal grote plant in haar ene arm, in haar andere arm een magnum champagne en in de hand daarvan ook een grote plastieken zak van een gekend huishoudapparatenmerk met daarin een doos met een woktoestel. Hubert ziet hen niet binnenkomen omdat hij nog wat wil opruimen.*)

(*Zucht en zet haar spullen waar ze die kwijt kan.*) Allé... Dag, pake... (*Ze gaat tot bij hem.*)

HUBERT : (*Draait zich om, ziet dan Dorothy, die ook bezig is met haar spullen neer te zetten, terwijl Nele hem een kus wil geven en schrikt.*) Ooo! (*Hij probeert zo snel mogelijk zijn kamerjas dicht te doen.*) Dat is waar ook, Dorothy is er ook bij... heu... Dag Dorothy. Wat komt gij hier eigenlijk doen?

NELE : (*Hubert een kus geven lukt niet.*) Ook een goeiemorgen...

DOROTHY : Dag, Hubert.

NELE : Dorothy heeft mij gisterenavond na uw feest wat geholpen met opruimen en vanmorgen is ze mij komen...

HUBERT : Allé... dat is... heu... allé, ja, dat is heel lief van haar...

(*Dorothy komt tot bij hem en hij geeft haar een hand.*)

Dag Dorothy... *(Dorothy wil hem eigenlijk een kus geven.)* Wat wilt ge doen? *(Heeft het dan door, maar het is te laat, Dorothy kijkt al de andere kant op.)* O... ja... *(Bij zichzelf.)* Dan niet, hé... En hoe is 't, Dorothy? Goed geslapen? Allé, ja, ik wil zeggen... Eigenlijk heb ik daar geen zaken mee, hé... 't Was plezant, hé, gisterenavond dat feestje voor mijn pensioen? Allé, plezant... De speech van onze baas was weer... maar, ja, we kennen hem, hé, een jezuïet blijft nu een keer een jezuïet. Dat pakt mij het laatste jaar dat ik les geef de hoogste jaren af om die aan een van zijn protegèes te geven, geeft mij als afscheidscadeau die jong van het derde en het vierde jaar, maar ligt dan in zijn speech wel te lullen over hoe dat ze mij daar in het vijfde en het zesde zullen missen en dat ik moeilijk te vervangen zal zijn en dat ze nog lang mijn spitsvondige taalvaardigheid zullen citeren en dat ze, bij God dan nog wel, niet weten wie mij gaat moeten remplaceren als regisseur van de jaarlijkse toneelopvoering, enzovoort, enzoverder...

NELE : Ge staat weer scherp, hé pake...

HUBERT : Ja! Da komt door al die rommel daar in dat keukenske. *(Ziet dan dat er rook uit de oven komt.)* Wat nu weer? *(Trekt de oven open en er komt een dikke wolk rook uit.)* Dat is de overschot van die pizza van eergisteren die opnieuw in gang is... Wanneer heb ik die oven aangezet? *(Tegen Dorothy die bij hem gekomen is.)* Maar ja, die pizza's van den Albi branden gemakkelijk aan, hé. *(Wijst apparaten aan.)* Zeg, Dorothy, moet ge niet wat van die bazaar hebben. Ik kan er niks mee doen, met al die truit. Of gij, Nele, voor in een van uw restaurants? Wat zeg ik nu? Natuurlijk niet, want dat hier is amateurrommel en gij hebt professionele rommel van doen. *(Ziet dan de zak met het woktoestel die intussen op de keukentafel staat.)* Wat is dat?

DOROTHY : Een woktoestel. Daar kunt ge heel gemakkelijk en vooral lekker en heel gezond mee koken.

HUBERT : Koken, zegt ge toch? Van wie heb ik dat nu weer gekregen?

DOROTHY : Van mij. Weet ge dat niet meer?

HUBERT : O... heu... ja... jaja, natuurlijk... sorry... Bedankt, Dorothy, ik zal wel zien wie ik daar een plezier mee kan... enfin, ik wil zeggen... Maar ja, ik heb

gisteren ook zoveel rommel gekregen...

NELE : Pa!

HUBERT : Allé, ja, ik wil zeggen... Merci, Dorothy, merci, manneke, sorry, zenne ...

Ja, wokken... Dat is in, hé, de laatste tijd. De wokrestaurants komen gelijk als paddestoelen uit de grond. Luiwijveneten noemt den Toine het. Die Chinezen zijn niet te schatten, hé! Die infiltreren hier niet met de een of de andere godsdienst, neenee, die klein, zogezegd socialistische spitsvillekes zijn vele linker (leper), die vozen gewoon met de glimlach mee met het kapitaal en niet meer ondergronds, hé, maar open en bloot.

NELE : Papa, begint nu weer niet, hé.

HUBERT : *(Negeert dat.)* Zo van: hier zijn we, zenne, met ons anderhalf miljard, uit de weg, nu is het aan ons. Jullie hebben nu lang genoeg met ons spleetooques gelachen, we zullen eens iets laten zien! En met hun venijnige oosterse mentaliteit kegelen ze onze economie gewoon omver en pakken ze de boel hier over, ge gaat dat zien.

NELE : Papa, dat interesseert ons nu niet. Dorothy was zo vriendelijk...

HUBERT : Neenee, natuurlijk niet... sorry, zenne, maar ge weet, de laatste tijd... Weet ge wat, ik ga me eerst efkes omkleden. *(Afgang cour.)*

NELE : *(Na een kleine pauze. Zuchtend.)* Gaat efkes vijf minuten zitten, Dorothy, ik zal eens zien of dat ik een kommeke koffie kan opschenken. *(Naar kitchenette. De koffie is intussen klaar.)* Ochgot, hij was er zelf al aan begonnen. *(Neemt tassen uit een kast, enz.)*

DOROTHY : *(Gaat in een zetel zitten.)* Hij is erg veranderd, hé Nele, de laatste tijd.

NELE : Tegen wie zegt ge het. Hoewel... hij is eigenlijk altijd zo wel wat geweest, zenne, Dorothy. Hebben jullie dat niet ondervonden op school?

DOROTHY : Ja en nee, ik bedoel... Tot voor kort... vanaf...

NELE : Vanaf dat ons mama verongelukt is...

DOROTHY : Ja... dat heeft er ook mee te maken gehad natuurlijk, maar... eigenlijk is het al wel wat langer bezig van... van toen het onderwijs meer en meer... mierenneukerige ambtenarij noemt Hubert het. Van toen eigenlijk zagen we hem stelselmatig afhaken. De energieke, vrolijke, inspirerende en motiverende leraar Nederlands veranderde gaandeweg in een... ja... we moeten het zeggen

zoals het is... een verzuurde, grillige, ontevreden... ouwe... of tenminste toch oudere man.

NELE : En dan zijn taalgebruik de laatste tijd en dat voor iemand die...

DOROTHY : ... in feite, en niet alleen vanuit zijn vak, houdt van de taal; zelfs een taalpurist is... of toch was.

NELE : Ja... Sorry, zenne...

DOROTHY : Gij moet u niet verontschuldigen voor uw vader, hé Nele.

NELE : Langs de andere kant...

DOROTHY : Ik weet wat ge wilt zeggen. Zijn dialect houdt hij ook graag in ere.

NELE : Onze papa stond erop dat wij dialect konden spreken. (Dialect.) “Dat is de basis van uw taal, kind,” zei hij altijd, “Van het uitdrukken van uw diepste diepte, van de oprechte communicatie én van de humor.” Daar was hij veel mee bezig... Ja... onze papa... hij kon er wat van... Maar nu... spijtig, maar het is waar, hij is veranderd. Vroeger was hij... Weet ge, Dorothy, vroeger was onze papa...

(Flashbackbelichting in de eethoek. Dorothy wordt in haar zetel apart belicht. Nele zit aan tafel en leest de krant. We horen “Ella, Ella” van France Gal vanuit de radio op het aanrecht. Hubert, in jeans en een T-shirt, komt al dansend de living in. Zijn “nummer” duurt even, dan stopt de muziek en freezed Hubert.)

NELE : (*Wijst naar Hubert.*) Wist gij dat, Dorothy?

DOROTHY : Eigenlijk wel, want op onze personeelsfeestjes kon hij fameus uit zijn bol gaan.

NELE : Hij had zo zijn lievelingsnummers...

DOROTHY : Ja, da weet ik... heu... ‘Abracadabra’ van de Steve Miller Band was er zo een van en... heu...

NELE : ‘Easy Lover’ van Phil Collins.

DOROTHY : Zwijg stil, dat was het ergste, dan brak hij het kot af. Dan moest iedereen opzij en had hij heel de dansvloer voor hem alleen nodig en ‘Sultans of Swing’ van Dire Straits.

HUBERT : (*Opnieuw 'Ella, Ella'. Gaat radio afzetten.*) Wat zijt gij nu aan het lezen?
Personeelsadvertenties?

NELE : (*Tegen Dorothy. Hubert freezed.*) Dat was tien jaar geleden. Een memorabel moment...

HUBERT : Of zijt ge op zoek naar een vakantiejobke?

NELE : Niks vakantiejobke. Een echte job.

HUBERT : (*Lacherig.*) Hoe “een echte job”?

NELE : Ja...

HUBERT : (*Idem.*) Wat “ja”?

NELE : Een echte job, werk allé...

HUBERT : Wat zegt ge nu, Nele? Gij gaat in oktober toch naar d'univ? (*Stilte.*) Hé? Nele? Gij gaat toch naar de universiteit?

(*Christa komt binnen vanuit de gang cour.*)

O, mama. Zeg, wist gij dat, dat ons Nele...?

CHRISTA : (*Onderbreekt hem droog.*) Ja...

HUBERT : Ja? Hoe “ja”?

CHRISTA : Ja, ik wist dat.

HUBERT : Ik wil zeggen dat van dat niet naar d'univ gaan, hé?

CHRISTA : Ja, Hubert, dat wist ik... dat weet ik al lang.

HUBERT : Hoe “al lang”? Wilt ge nu zeggen dat...?

CHRISTA : En gij ook.

HUBERT : Wat “ik ook”?

CHRISTA : Gij weet dat ook al lang, alleen... allé, ja...

HUBERT : Wat?

CHRISTA : Gij hebt dat niet... Gij wilt dat niet aanvaarden, dat is al.

HUBERT : Aanvaarden, aanvaarden! Er valt toch niks te aanvaarden. Dat was toch allemaal al lang uit de voeten. Ons Nele gaat naar de universiteit. Punt. Germaanse filologie! Gelijk als ik! Dat was toch al allemaal in kannen en kruiken? Wat krijgen we nu?

NELE : Papa, ik...

HUBERT : Ik weet niet wat ik hoor, hé! Meent ge dat nu?

(Nele knikt ja.)

Maar ge weet niet wat ge aanvangt, kind! Met uw resultaten! Bijna negentig procent in het laatste middelbaar! Wie kan dat nog zeggen! En op uw één been dan nog! Ge moest er amper iets voor doen! Ge had overschot met hopen! Mama, zegt gij nu ook eens iets!

CHRISTA : Hubert...

HUBERT : *(Geeft haar geen kans. Tegen Nele.)* Gij kunt doktoreren, kind, en professor worden! En een voorvechter voor het behoud van alle talen in het algemeen én alle dialecten in het bijzonder! En daar boeken over schrijven en voordrachten over geven! Wereldwijd! Want anders maken ze er op den duur toch maar een grote eenheidsworst van. Op den duur spreekt heel de wereld Engels of Spaans of wie weet op den duur zelfs alleen maar Chinees! Maar dan zonder gevoel, zonder poëzie, zonder humor, want de talen en de dialecten staan bij alle mensen, waar ook ter wereld, op hun harde schijf gebrand. Gegrift gelijk als op een fonografplaat! En met hun eigen taal of dialect kunnen ze veel beter en vooral veel genuanceerder en gevoeliger, juister, dieper, grappiger met mekaar communiceren en uiteindelijk, en dat is het voornaamste, overeenkomen! Als ge dat inziet en er voor gaat, kundt ge het, mijn gedacht, ongelofelijk ver brengen. Wereldwijd! Ik zeg het nog eens! Wereldwijd!

NELE : *(Tegen Dorothy.)* Herkent ge het?

DOROTHY : Jaja, heel duidelijk.

NELE : *(Opnieuw tegen Hubert.)* Als iedereen bijvoorbeeld Engels zou spreken zou dat toch veel praktischer zijn?

HUBERT : Praktisch misschien wel, maar... Ik zal eens iets zeggen, hé. Ik ben er heilig van overtuigd dat een hottentot over zijn leven en zijn omgeving, zijn gevoelens veel poëtischer kan vertellen in het Hottentots dan in dat bekakt Frans dat de missionarissen hem hebben opgedrongen. Voilà! Nu zijn we er! Dat wil ik feitelijk zeggen. En als ons Nele met haar capaciteiten daar zou voor gaan...

CHRISTA : Hubert, luister...

HUBERT : Allé, zij dus ook!

CHRISTA : Wat “zij dus ook”?

HUBERT : Eerst drijft onze Jan zijn willeke door, nu madame daar ook! (*Hij gaat de gang cour in.*) Kinderen! Ge zoudt ze soms iets aandoen! Grijs haar krijgt ge er van, ja! Grijs haar!

(Christa volgt hem. Off.)

Of erger nog, een kletskep! En wat voor werk wil ze feitelijk gaan doen?

CHRISTA : Dat weet ge ook, Hubert. In de horeca.

HUBERT : (*Off.*) Als wat? Serveus in een of andere uitzuipersterskroeg of wat?

CHRISTA : (*Gaat gang cour in.*) Nee, in een restaurant. Ons Nele wil ooit haar eigen restaurant beginnen.

HUBERT : (*Off.*) Ja! Waarom niet? Het kan niet meer op! En wie gaat dat allemaal betalen? Waar gaat ze daar het geld voor vandaan halen? Heeft ze daar al eens over nagedacht?

(Het flashbacklicht gaat over in het actueellicht. Nele houdt zich bezig met de koffie.)

DOROTHY : Veel verschil met nu is er toch niet, vind ik.

NELE : O, jawel, Dorothy. Toen had zijn gedaas meestal nog een reden, was hij gemotiveerd met alles bezig, soms zelfs wat naïef-idealistisch. Nu daast hij alleen maar om te dazen. Het is zo precies of dat hij met opzet de contraire wil uithangen, dat hij...

DOROTHY : Ik denk dat hij aandacht vraagt.

NELE : (*Denkt even na.*) Ja... ja, dat kan... Suiker, melk?

DOROTHY : Geen van de twee.

NELE : Ik probeer hem nochtans zoveel mogelijk aandacht te geven, zenne Dorothy, maar ja...

DOROTHY : In feite hebt ge daar niet genoeg tijd voor?

NELE : *(Met koffie tot bij Dorothy.)* We zijn van plan om een vierde zaak te beginnen. Er staat er een over te nemen in het shoppingcenter, dus wordt het nog drukker, maar ik had ook niet gedacht dat...

DOROTHY : ... dat Hubert die aandacht nodig gehad zou hebben? En ge wist ook niet of hij zijn plan wel zou kunnen trekken hebben?

NELE : We hebben het wel zien aankomen natuurlijk en eigenlijk wisten we dat hij zijn plan niet zou kunnen trekken. Daarbij komt nog dat hij absoluut niemand tot last wil zijn.

HUBERT : *(Off.)* Miljaarde!

NELE : *(Verveeld-vermoeid voor zich.)* Wat nu weer?

HUBERT : *(Off.)* Ze weten mij weer wonen, zenne!

NELE : *(Roept vriendelijk richting gang.)* Wat is er, pake?

HUBERT : *(Off.)* De elastiek van mijn trainingsbroek is verduurd.

NELE : Verduurd? Hoe lang is het dan al geleden dat ge die broek nog eens hebt aan gehad?

HUBERT : *(Off.)* En ik doe die zo graag aan, hé! *(Hij komt binnen vanuit gang cour. Naakt bovenlichaam, met één hand aan de heel oude, duidelijk versleten broek met gaten, vlekken, e.d.)* Ik doe niks liever aan om in huis rond te lopen dan deze broek, maar ja... Zie nu. *(Hij laat de broek los. Ze zakt af. Hij trekt ze opnieuw op. Dorothy amuseert zich kostelijk.)*

NELE : Maar allé, pake, zo'n oud, versleten scharminkel.

HUBERT : Dat is mijn lievelingsbroek! Punt ander lijn! Maar ja, alles verslijt hier, de keizer én zijn kleren.

NELE : *(Lachend.)* Ge zult toch een van uw andere broeken tot lievelingsbroek moeten promoveren, zenne, want die...

HUBERT : Deze broek had ik aan toen ik ons mama, tweeëndertig jaar geleden, voor de eerste keer zag. *(Hij gaat opnieuw de gang cour in.)*

NELE : Ja, pake, die story ken ik...

DOROTHY : Maar ik niet.

HUBERT : *(Off.)* Dit was toen de grote mode onder de trainingsbroeken.

NELE : Die story is in feite ook een groot geheim, Dorothy.

DOROTHY : Ha ja?

NELE : En ik weet niet of ik dat wel mag vertellen.

DOROTHY : Ha nee?

HUBERT : (*Off.*) Ons mama heeft later dikwijls gezegd dat ze eerst voor mijn trainingspak gevallen was en pas dan voor mij.

NELE : Och, aan u mag ik dat misschien wel vertellen.

DOROTHY : Denkt ge?

NELE : Ons mama heeft haar twee laatste jaren van het middelbaar bij jullie op school gedaan. Haar ouders moesten verhuizen voor het werk van mijn bompa en...

HUBERT : (*Komt opnieuw binnen. Heeft T-shirt aangetrokken.*) Christa kon heel goed volleyballen! Wist gij dat, Dorothy?

DOROTHY : Nee, Hubert...

HUBERT : En zo is het begonnen, hé.

DOROTHY : Ha ja?

HUBERT : (*Beseft dat hij niet verder wil vertellen.*) Ja, maar dat is allemaal verleden tijd. Punt ander lijn. (*Wijst naar zijn broek.*) Wat nu?

NELE : Hoe "wat nu"? In de vuilbak natuurlijk!

HUBERT : In de vuilbak? Waar komt gij nu mee af? Niks van! Neenee... heu... Denk eens goed na, Neleleke, kent gij soms iemand die dat wat zou kunnen repereren?

NELE : Lisette zou dat kunnen, maar ik denk niet dat ze daar nog aan gaat beginnen, zenne papa. Dat is de moeite niet meer waard.

HUBERT : (*Gaat ook een kop koffie nemen.*) Allé, vooruit, het is weer de moeite niet meer waard. Wat is er tegenwoordig nog wel de moeite waard? Wij zijn nog anders opgevoed, zenne. Ik heb nog hemden en broeken en schoenen van mijn broers moeten afdragen, maar tegenwoordig... En dan verschieten ze er van dat de bom ontploft is.

NELE : Welke bom?

HUBERT : Welke bom, welke bom! Die van de economie natuurlijk! Welke bom anders? Ze hebben de mensen met vanalles en nog wat verleid. Koop maar, doe maar, leen maar gewonnen verloren en koop daar nog maar meer mee. The sky is the limit! Er moest geen moeite meer gedaan worden gelijk als wij vroeger om aan iets aan te raken en dus wisten de mensen niet meer wat moeite doen

is en dus is het begrip “moeite doen” op zichzelf ook niks meer waard. Wij wisten nog goed wat dat wou zeggen, zenne, “de eindjes aan mekaar knopen”. Ge moet dat in het echt eens proberen, dan verstaat ge ineens wat ik wil zeggen.

NELE : Hoedat?

HUBERT : Ge moet eens proberen van rond een rol papier een koordje te knopen dat juist lang genoeg is om dat papier bij mekaar te houden. Niet simpel, maar met een beetje moeite lukt dat wel. Maar waarom zoudt ge die moeite doen als ge het met een elastiekske kunt oplossen? Snapt ge het?

NELE : (*Droog.*) Nee.

HUBERT : Dat koordje is niet alleen juist lang genoeg, het geeft ook niet mee, daar kunt ge dus maar zoveel papier mee samenhouden als dat koordje lang is. Dat elastiekske daarentegen geeft wel mee, is precies groot genoeg, daar kunt ge dus op het eerste zicht veel meer papier mee samenhouden. Maar dat koordje stelt een limiet aan de hoeveelheid papier die ge er mee kunt samenhoude en dat breekt niet. Dat elastiekske kent precies geen limiet, maar breekt op den duur wel.

NELE : Ja... ja... als ge het zo beziet...

HUBERT : Zo moet ge dat bezien, kind, want zo gaat het op de lange termijn in de praktijk. Bewijzen genoeg.

NELE : Allé, ga nu maar een andere broek aantrekken, vooruit.

HUBERT : (*Gaat af gang cour.*) En de economie heeft zijn elastiek maar blijven uitrekken en uitrekken tot hij brak en de bom ontploft is. (*Off.*) Met Fortis. (*Moet daar zelf hartelijk om lachen. Komt dan plosteling terug binnen.*) Ik heb nooit verstaan hoe het mogelijk is dat al die kleergoedwinkels kunnen blijven bestaan. Wie koopt dat allemaal? En waarvoor? En 't strafste is, ik heb nog kleren van vroeger die nu opnieuw mode zijn. Leg dat eens uit!

NELE : Alles komt terug...

HUBERT : Juist daarom!

NELE : Wat “juist daarom”?

HUBERT : Dat ge uw kleren niet zomaar moet wegslijten. Ze blijven de moeite waard!